

AVROTROS en Het Concertgebouw presenteren

Het Zondagochtend Concert

15 oktober 2023 - Grote Zaal - 11.00 uur

Voorprogramma in de Spiegelzaal om 10.00 uur

Het Zondagochtend Concert 30 jaar!

Radio Filharmonisch Orkest

Chloe Rooke, dirigent

Felix Mendelssohn

1809-1847

Ouverture Ein Sommernachtstraum, op. 21

Ludwig van Beethoven

1770-1827

Symfonie nr. 7 in A, op. 92

Poco sostenuto - Vivace

Allegretto

Presto

Allegro con brio

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

Lees bijvoorbeeld het interview met AVROTROS-presentator Hans van den Boom over 30 jaar Het Zondagochtend Concert op concertgebouw.nl/van-den-boom.

Verwacht in Het Zondagochtend Concert

22 okt - Grote Zaal

Dvořák's *Strijkersserenade* en Christianne Stotijn zingt *Il tramonto*

28 okt - Grote Zaal

Familieconcert: Halloween (6+)

5 nov - Grote Zaal

Mendelssohn's 'Italiaanse', Denis Kozhukhin speelt *Paganini-varianties*

19 nov - Grote Zaal

Mendelssohn's *Symfonie nr. 5*, Martin James Bartlett speelt Mozart

Zien we u binnenkort weer terug op zondagochtend?

De volledige concertagenda vindt u op concertgebouw.nl/zondag.

Deel uw zondagochtendgevoel op X (Twitter) #hetzondagochtendgevoel.

Het voorprogramma **Spiegelzaal** en

Het Zondagochtend Concert worden

elke week door AVROTROS rechtstreeks

uitgezonden op NPO Klassiek.

Of de dirigent van vanochtend, Chloe Rooke, een zondagskind is kan ze het beste zelf bepalen. Wel is duidelijk dat ze al op jonge leeftijd groot succes heeft met haar orkestdirectie. Ze won prijzen bij belangrijke dirigentenconcoursen en was 'designated winner' bij de International Conducting Competition Rotterdam in 2021-2022. Vorig seizoen was ze assistent-dirigent bij het Radio Filharmonisch Orkest. Vandaag leidt ze dit orkest in muziek van Mendelssohn en Beethoven. De *Zevende symfonie* van die laatste componist dirigeerde ze in 2019 op 23-jarige leeftijd bij The Oxford Sinfonia.

Feeën en elfen

Felix Mendelssohn was in ieder geval een echt zondagskind. Stammend uit een rijk bankiersgeslacht had hij een onbekommerde jeugd waarin hij zich ten volle muzikaal kon ontplooiën. En dat deed hij. Als twaalfjarige componeerde hij al symfonieën, kamermuziek en zelfs een complete opera. Zijn vader huurde regelmatig musici in om al deze muziek in huize Mendelssohn voor vrienden en genodigden ten gehore te brengen. Nog maar zeventien jaar oud schreef hij de ouverture voor Shakespeares komedie *A Midsummer Night's Dream* dat hij kort daarvoor in een Duitse vertaling had gelezen. Na een besloten uitvoering

thuis kreeg het werk een half jaar later een uiterst succesvolle openbare première in Stettin (tegenwoordig het Poolse Szczecin). Het stuk is niet zomaar een ouverture maar eigenlijk een symfonisch gedicht (een muziekstuk waarin een buitenmuzikaal thema wordt uitgebeeld). Veel elementen uit het toneelstuk komen erin naar voren. Het begint met een prachtige feeëriek sfeertekening die al gauw uitmondt in een groot feest waarin ook elfenkoning Oberon en zijn vrouw Titania aanwezig zijn. Er wordt gedanst op een echte bergamask zoals Shakespeare dat in zijn toneelaanwijzing voorschrijft. Zelfs het gebalk van de arme Nick uit het toneelstuk die betoverd met een ezelskop rondloopt is in de violen duidelijk te horen. Aan het eind komt de mystieke sfeer nog even terug maar dan met een weemoedige ondertoon. Het is alsof Mendelssohn wil zeggen dat de betoverende wereld van feeën en elfen voor ons stervelingen niet is weggelegd. Jaren later zou Mendelssohn nog terugkomen op het werk van Shakespeare. In 1842 componeerde hij, in opdracht van de koning van Pruisen, uitgebreide toneelmuziek die een jaar later in een Duitse vertaling als onderdeel van een complete toneeluitvoering werd uitgevoerd.

Dansende symfonie

Ludwig van Beethoven was bepaald geen zondagskind. Zijn jeugd was armoedig en de opvoeding die zijn vader ter hand nam was hard en streng. Pas toen hij in 1792 vanuit zijn geboorteplaats Bonn naar Wenen vertrok, kon hij zich werkelijk ontplooiën. In twintig jaar groeide hij uit tot een van de grootste componisten van zijn tijd. Maar ook een van de meest rebelse en vooruitstrevende. Rond 1812 stond hij op het toppunt van zijn roem. Met zijn symfonieën, sonates en kamermuziek had hij niet alleen Wenen, maar ook vrijwel heel Europa veroverd. In dat jaar voltooide hij zijn *Zevende symfonie*, al duurde het nog een jaar voor het tot een uitvoering kwam. Dat gebeurde op 8 december 1813 tijdens een benefietconcert voor de gewonden van de Slag bij Hanau, een stadje ten oosten van Frankfurt waar Beierse en Oostenrijkse troepen de strijd aangingen met het Franse leger van Napoleon. Groot spektakelstuk was *Wellingtons Sieg*, een muzikale uitbeelding, compleet met ratelend geweervuur en kanongebulder, van een andere overwinning op Napoleons legers. Maar ook de *Zevende symfonie* had succes. Het tweede deel, dat wel iets weg had van een treurmars, werd opgevat als een eerbetoon aan de

gesneuvelde soldaten en moest herhaald worden. Wat de overige delen betreft was het een uiterst vrolijke symfonie die bol stond van de dansachtige melodieën en ritmes. Naderhand roemde de *Allgemeine musikalische Zeitung* het werk als 'de meest bevallige en melodierijke symfonie die Beethoven heeft geschreven'. En Richard Wagner noemde deze symfonie later bewonderend de 'apothose van de dans'.

Fel oranje

Ook voor Chloe Rooke is het de meest uitbundige symfonie van Beethoven. Ooit zat ze met enkele studenten te genieten van typisch Engelse toffees verpakt in kleurrijke wikkels. Er ontstond een discussie welke verpakking het beste paste bij elk van Beethovens negen symfonieën. Voor de *Zevende* koos zij een glinsterend felle oranje, voor haar de mooiste kleur voor deze joviale symfonie.

Kees Wisse